

Undervisningsforløb i Holocaust.

Udgangspunktet er en novelle fra 2000 af Bernhard Schlink, som hedder "Omskæringen": en ung amerikansk jødisk kvinde og en ung forsker fra Heidelberg bliver forelskede i New York. Han kommer ind i et solidt jødisk miljø med alt hvad det indebærer af ritualer etc. Senere tager de til hans familie i Heidelberg og besøger også en onkel i Berlin. Kvinden ser Oranienburg. Under hele novellen ligger den tyske fortid og Holocaust. Schlink har, efter min mening, en ny og anderledes måde at omgås med fortiden i sine værker. Man må nødvendigvis hen over det, men det skal ligge et eller andet sted i den fælles erindring.

Denne novelle læser jeg fra efterårsferien til jul. Indtil da forbereder jeg elever på følgende måde, idet jeg, hvis muligt, undgår deciderede historieforfatteres gennemgang af Nazi-perioden:

1 : en lille skrækkelig historie fra 1919 af en stærkt antisemitisk forfatter, Dinter, den viser en totalt misforstået darwinisme.

2 : et skuespil af Brecht : "Den jødiske kvinde", som tænkes at foregå i 1935 efter Nürnberglovene. Nazismen ødelægger et ægteskab mellem en arisk læge og hans jødiske hustru.

3 : et anonymt digt fra 35 "die Moorsoldaten", om livet i en kz-lejr.

4 : derefter springer jeg til en artikel i Spiegel om Himmlers besøg i Auschwitz i juli 42, altså efter Wannsee konferencen. Himmler overværer selektionen og den efterfølgende proces i gaskamrene og er tilfreds.

5 : Himmlers berømte tale i Posen til SS-soldater er uundgåelig.

6 : ligeledes er Gersteins beretning fra Belzec om gasningen også et must.

7 : en video om Nürnberg-processen.

8 : et uddrag af Höss' selvbiografi. "Mordenes omfang".

9 : plakater fra Yad Vashem: "to bear witness" . Eleverne vælger selv en plakat, forbereder den og fortæller på klassen.

10 : et uddrag af tidligere præsident Richard von Weizäckers kloge tale i forbundsdagen 8.5.85: en fremragende tale om hvordan tyskerne skal leve med holocaust.

11 : Jeg viser holdet "Schindlers liste".